

Szacowanie potrzeb wodnych

Ziemniak wczesny

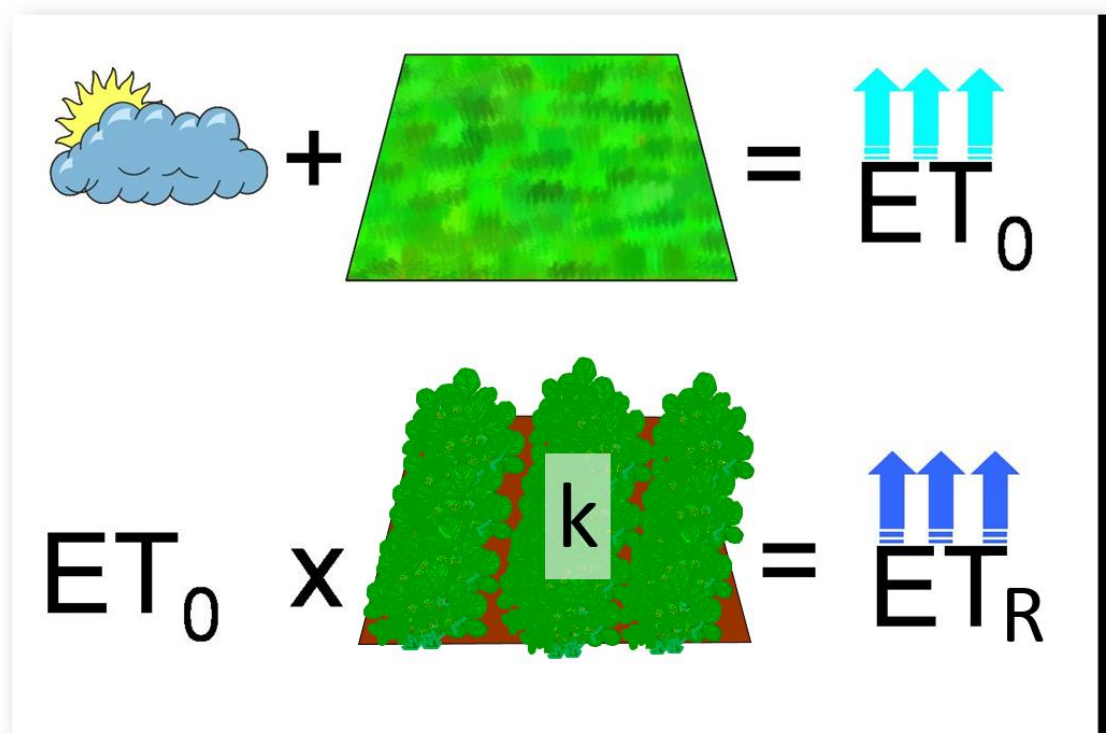
Potrzeby wodne roślin zależne są od przebiegu warunków pogody, specyficznych cech gatunkowych oraz wielkości roślin. Przebieg pogody wpływa na wysokość parowania z powierzchni gleby (ewaporacja) oraz roślin (transpiracja). Suma parowania nazywana jest ewapotranspiracją rzeczywistą. Wartość ewapotranspiracji określonego gatunku roślin szacuje się poprzez wyznaczenie tzw. ewapotranspiracji wskaźnikowej (ET_0), która określa zdolność atmosfery do wywołania parowania wody z powierzchni pokrytej roślinami przy optymalnej wilgotności gleby. Ewapotranspiracja określonego gatunku roślin (ET_R) określana jest za pomocą tzw. współczynników roślinnych (k). Wartość współczynnika jest charakterystyczna dla gatunku i zmienia się w poszczególnych fazach rozwojowych roślin. Wysokość potrzeb wodnych zależna jest także od wielkości roślin, co uwzględnia współczynnik poprawkowy ($wp\%$).

Wyznaczanie potrzeb wodnych należy podzielić na 3 etapy:

I – Szacowanie ewapotranspiracji wskaźnikowej ET_0

II – Szacowanie ewapotranspiracji określonego gatunku roślin ET_R

III – Szacowanie ewapotranspiracji określonego nasadzenia ET_{R^*}

Ad I. Szacowanie ewapotranspiracji wskaźnikowej ETo

$$E_{To} = \alpha T$$

α – współczynnik wyznaczony empirycznie

T – średnia temperatura dnia $T = \frac{T_{min} + T_{max}}{2}$

T_{min} – temperatura minimalna, T_{max} – temperatura maksymalna

Tabela 1. Wartości współczynnika α w poszczególnych miesiącach okresu wegetacji

IV	V	VI	VII	VIII	IX
0,28	0,21	0,19	0,18	0,17	0,16

Ad II. Szacowanie ewapotranspiracji ET_{R-ziemniak}

$$ET_{R-ziemniak} = k * E_{To}$$

Tabela 2. Wartości współczynnika k dla ziemniaka wczesnego

IV	V	VI	VII	VIII	IX
0,4	0,8	1,0	1,15	---	---

Ad III. Szacowanie ET_{R-ziemniak} z uwzględnieniem wielkości roślin

$$ET_{R-ziemniak}^* = wp\% \cdot ET_{R-ziemniak}$$

wp% -współczynnik uwzględnia wzrost potrzeb wodnych roślin w miarę wzrostu ich powierzchni liściowej.

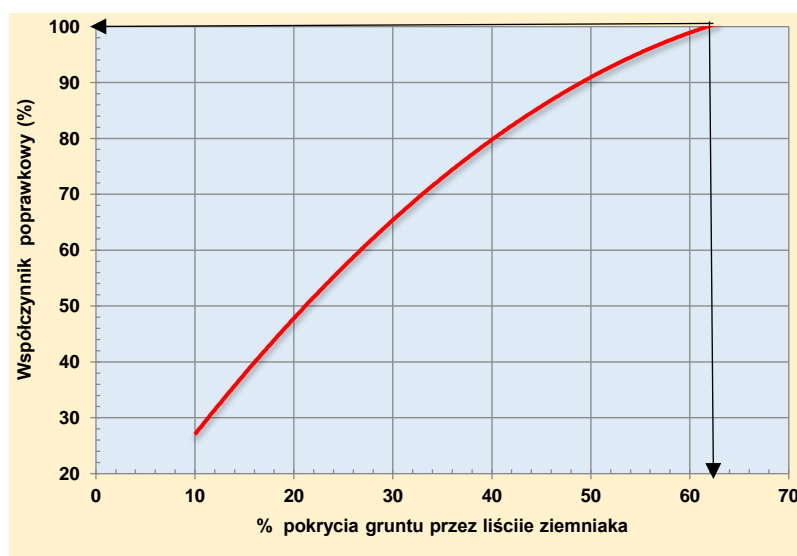
Wartość współczynnika dla konkretnego nasadzenia odczytujemy na wykresie.

Przykładowo gdy liście ziemniaka

Pokrywają około 62% gruntu

współczynnik poprawkowy równy jest

100% (1,0).

Przykład obliczania ET_{R-ziemniak}

Dane:

Miesiąc: VI

Temperatura: T_{min} = 17°C, T_{max} = 25°C, T_{średnia} = (17°C + 25°C)/2 = 21,0°C

E_{To} = 0,19 * 21,0 = 4,0 mm

ET_{R-ziemniak} = 1,0 * 4,0 mm = 4,0 mm

Ewapotranspiracja nasadzenia po uwzględnieniu zacienienia gruntu przez rośliny (62%)

$$ET_{R-ziemniak} = 100\% \text{ z } 4,0 \text{ mm} = 1,0 * 4,0 \text{ mm} = 4,0 \text{ mm}$$